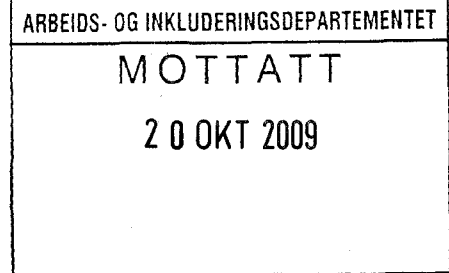

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Hanne Margrethe Meldal
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår ref.
09/1442-2-CJ

Deres ref.
200903451-/OLI

Dato:
15.10.2009

HØRING - FORSLAG OM UTVIDELSE AV ORDNING MED REGIONALE VERNEOMBUD TIL RENHOLDSBRANSJEN OG HOTELL/RESTAURANTBRANSJEN

Det vises til departementets høringsbrev av 26. juni 2009 vedrørende utvidelse av ordningen med regionale verneombud.

Ombudet håndhever diskrimineringslovverket og våre synspunkter på forslag i høringen knyttes til problemstillinger som henger samme med vårt mandat.

Forslaget til utvidelse er i tråd med LDO sine anbefalinger i vårt høringsvar av 21.3.2007 i høring om handlingsplan mot sosial dumping hvor vi skriver:

Sosial dumping – debatten har også et kjønnsperspektiv. Det er iverksatt tiltak innen den mannsdominerte byggebransjen. For kvinnedominerte bransjer, som for eksempel renhold og hotell- og restaurant er det foreløpig ikke fremmet forslag til tiltak.

(.....)

Ombudet ser også for seg at man kan vurdere å innføre en ordning med regionale verneombud også utenfor byggebransjen, slik at man får et apparat som kan følge opp arbeidsmiljø og arbeidsvilkår også i den mer uorganiserte delen av arbeidslivet og hvor tilsynsmyndighetene ikke er like aktive.

(.....)

Det foreslås i høringsnotatet at regionale verneombud kan virke både på heltid og deltid for å gi en mer fleksibel og dekkende ordning, jf. høringsnotatet punkt 5.4.3. og forslag til forskrift § 3.

LDO ser at det i visse tilfeller kan være formålstjenelig med deltid, men mener forskriften bør slå fast at heltid er det normale og at deltid skal begrunnes i ansattes forhold, arbeidets organisering, omfang og at det skal være enighet mellom partene ved fastsetting av arbeidsordninger.

Deltid som arbeidsorganisering følger det kjønnsdelte arbeidsmarkedet. Det er derfor en arbeidsorganisering som ikke finnes i bygningsbransjen, mens presset for deltid vil være stort i bransjene renhold, hotell og restaurant uten at det alltid vil være begrunnet i saklige formål.

Det foreslås at gjeldende kvalifikasjonskrav for regionale verneombud videreføres, men at andre kvalifikasjonskrav kan godkjennes etter søknad til arbeidsutvalgene, jf. høringsnotatet punkt 5.4.3 og forslag til forskrift § 5.

LDO støtter forslaget men savner en drøfting av hvordan de regionale verneombudenes behov for språkkompetanse skal løses. Bakteppet for utviding av ordningen med regionale verneombud er sosial dumping og høy innvandrerandel blant de ansatte. Dette trekkes fram i høringens behandling av renholdsbransjen hvor på side 19 står:

En stor utfordring i renholdsbransjen er den høye andelen arbeidsinnvandrere og utenlandske arbeidstakere. Dette fører ofte til språkproblemer og dårlig kunnskap om det norske arbeidsmarkedet, som gjør arbeidet med HMS og verneombudsordningen særlig utfordrende.

Etter LDO sitt syn, vil tilgang på oversatt materiale og tolking i forbindelse med besøk/vernerunde være avgjørende for utføring av oppgavene. LDO anser at finansiering av dette ikke bør belastes arbeidsgiverne og at en tilgang på ressurser må løses i dialog med det lokale arbeidstilsynet. LDO foreslår en forskriftsfesting av samarbeid om språkkompetanse/materiell.

LDO støtter forslaget om at regionale verneombud under visse forutsetninger skal gis myndighet til å virke på arbeidsplasser der det finnes et lokalt verneapparat.

Departementet foreslår at de regionale verneombudene fortsatt ikke skal ha noe direkte ansvar knyttet til lønn eller vedtak om allmenngjøring, men at verneombudenes "tips-funksjon" er verdifull og bør videreføres.

LDO har ikke spesiell kompetanse på hvordan verneombudenes oppgaver i forhold lønn best løses, men mener at ombudene har en rolle. Selv om lønn ikke er verneombudenes kompetanseområde så er det viktig at kunnskap som disse ombudene opparbeider seg gjennom sitt arbeid, blir benyttet i arbeidet mot sosial dumping også på området lønn.

LDO anser det formålstjenlig at bestemmelsen blir forskriftsfestet. En forskriftsfesting vil formalisere samarbeidet mot lønnsdumping mellom verneombudene og Arbeidstilsynet.

Etter ombudets syn ville det også være nyttig med en gjennomgang /evaluering av erfaringene med utvidelsen når den har virket i noen år. Renholds-, hotell- og restaurantbransjene er ulik bygg og anleggsbransjen både i struktur, arbeidsordninger og sammensetning av de ansatte. I tillegg er tariffpartene svakere her enn i bygg- og anleggsbransjen. En evaluering vil vurdere om den modellen som er valgt er tilpasset de problemene den er tenkt å løse.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås

likestillings- og diskrimineringsombud

Claus Jervell
seniorrådgiver